

1. Νέος Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022 Ενίσχυση Τουριστικών Επενδύσεων

Προκηρύχθηκε στις 09/08/2022 το καθεστώς ενισχύσεων «**Ενίσχυση Τουριστικών Επενδύσεων**» του **Νέου Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022**.

Το συγκεκριμένο καθεστώς αφορά στην ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων σε όλη την Ελληνική επικράτεια που αφορούν:

- Την ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον 4 αστέρων
- Τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία 3 αστέρων, καθώς και τον εκσυγχρονισμό μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, εφόσον αναβαθμίζονται σε κατηγορία 3 τουλάχιστον αστέρων
- Την επέκταση και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης κτηρίου και ότι αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον 4 αστέρων
- Την ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον 3 αστέρων
- Την ίδρυση και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον 3 αστέρων
- Την ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α'155), που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία 4 αστέρων, τα οποία κατατίθενται ως ενιαία σχέδια (δεν περιλαμβάνονται τα προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτήρια και εγκαταστάσεις)
- Την ίδρυση και εκσυγχρονισμό μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων εφόσον,
  - α) φέρουν τον τίτλο «ξενώνας φιλοξενίας»,
  - β) υλοποιούνται εντός παραδοσιακών οικισμών σε μια από τις ακόλουθες περιοχές
    - i. Ορεινές περιοχές, σύμφωνα με τον ΕΛ.ΣΤΑΤ.
    - ii. Παραμεθόριες (σε απόσταση 30 χλμ από τα σύνορα)
    - iii. Νησιωτικές περιοχές (νησιά με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων)
  - γ) κατατάσσονται σε κατηγορία 5 κλειδιών και
  - δ) διατηρούν ελάχιστο αριθμό 20 ενοικιαζόμενων δωματίων
- Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας (condo hotels) όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014, υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβίβαση ή η μακροχρόνια μίσθωση ενισχυόμενων τμημάτων αυτών λαμβάνει χώρα μετά τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του φορέα της επένδυσης.

Το ελάχιστο ύψος του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ανέρχεται σε:

- 1.000.000€ για μεγάλες επιχειρήσεις

- 500.000€ για μεσαίες επιχειρήσεις
- 250.000€ για μικρές επιχειρήσεις
- 100.000€ για πολύ μικρές επιχειρήσεις
- 50.000€ για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.), τους Αστικούς Συνεταιρισμούς, τις Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.).

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν:

- Την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης (υπό προϋποθέσεις).
- Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.
- Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.
- Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.
- Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων.
- Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.
- Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
- Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ.
- Τις δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση.
- Τις δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις.

Η παρεχόμενη ενίσχυση δύναται να λάβει τη μορφή επιχορήγησης, φορολογικής απαλλαγής, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης. Οι τρεις πρώτες μορφές παρέχονται σε συνδυασμό, ενώ το κόστος της δημιουργούμενης απασχόλησης μεμονωμένα.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του καθεστώτος για το έτος 2022 ανέρχεται σε 150.000.000€, εκ των οποίων 75.000.000€ αφορούν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής, ενώ τα υπόλοιπα 75.000.000€ αφορούν την ενίσχυση της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Η ένταση της ενίσχυσης κυμαίνεται αναλόγως της Περιφερειακής Ενότητας και του

μεγέθους της κάθε επιχείρησης.

Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής των ενισχύσεων του ν. 4887/2022 «Αναπτυξιακός Νόμος – Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη» σε κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων στον τομέα του Τουρισμού η Περιφερειακή Ενότητα Μυκόνου και από την Περιφερειακή Ενότητα Θήρας, ο Δήμος Θήρας, πλην της Δημοτικής Κοινότητας Θηρασίας.

Η έναρξη υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων είναι η **5 Σεπτεμβρίου 2022** και η ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών η **5 Δεκεμβρίου 2022**.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε στην περίληψη του αναπτυξιακού νόμου που θα βρείτε στο εταιρικό μας site (www.atlantisresearch.gr) ή να επικοινωνήσετε με τους υπεύθυνους του προγράμματος.

Υπεύθυνοι επικοινωνίας Θεσσαλονίκης:

Καλαμακίδης Γρηγόρης, 2310 531000, e-mail: kalamakidis@atlantisresearch.gr

Μαρία Κωνσταντίνα Παΐσιου, 2310 531000, e-mail: paisiou@atlantisresearch.gr

2. Νέος Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022 Μεταποίηση – Εφοδιαστική Αλυσίδα

Άνοιξε η υποβολή αιτήσεων στην πρώτη προκήρυξη του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022 που αφορά στο καθεστώς ενίσχυσης «**Μεταποίηση – Εφοδιαστική Αλυσίδα**».

Το συγκεκριμένο καθεστώς αφορά στην ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της μεταποίησης, πλην της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων, και της εφοδιαστικής αλυσίδας, σε όλη την Ελληνική επικράτεια.

Το ελάχιστο ύψος του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ανέρχεται σε:

- 1.000.000€ για μεγάλες επιχειρήσεις
- 500.000€ για μεσαίες επιχειρήσεις
- 250.000€ για μικρές επιχειρήσεις
- 100.000€ για πολύ μικρές επιχειρήσεις

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν:

- Την κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμό και διαμόρφωση κτηριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου
- Την αγορά και εγκατάσταση καινούριων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού
- Την αγορά λογισμικού

- Την αγορά συστημάτων διαχείρισης ποιότητας
- Τις δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις
- Τις δαπάνες κατάρτισης προσωπικού
- Τις δαπάνες συμβούλων

Η παρεχόμενη ενίσχυση δύναται να λάβει τη μορφή φορολογικής απαλλαγής, επιχορήγησης, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης. Οι τρεις πρώτες μορφές παρέχονται σε συνδυασμό, ενώ το κόστος της δημιουργούμενης απασχόλησης μεμονωμένα.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του καθεστώτος για το έτος 2022 ανέρχεται σε 150.000.000€, εκ των οποίων 75.000.000€ αφορούν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ενώ τα υπόλοιπα 75.000.000€ αφορούν την ενίσχυση της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Η ένταση της ενίσχυσης κυμαίνεται αναλόγως της Περιφερειακής Ενότητας και του μεγέθους της κάθε επιχείρησης.

Η υποβολή προτάσεων πραγματοποιείται μέχρι την 31/10/2022.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε στην περίληψη του αναπτυξιακού νόμου που θα βρείτε στο εταιρικό μας site (www.atlantisresearch.gr) ή να επικοινωνήσετε με τους υπεύθυνους του προγράμματος.

Υπεύθυνοι επικοινωνίας Θεσσαλονίκης:

Καλαμακίδης Γρηγόρης, 2310 531000, e-mail: kalamakidis@atlantisresearch.gr
Μαρία Κωνσταντίνα Παΐσιου, 2310 531000, e-mail: paisiou@atlantisresearch.gr

3. Έξυπνη Μεταποίηση

Αναμένεται εντός των επόμενων ημερών η προκήρυξη του προγράμματος «**Έξυπνη Μεταποίηση**» που θα χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Το πρόγραμμα αφορά υφιστάμενες και νέες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού και βιομηχανικού κλάδου. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 73 εκατ. ευρώ και κατανέμεται κατά 70% στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και κατά 30% στις μεσαίες επιχειρήσεις.

Η χρηματοδότηση αφορά επενδυτικά σχέδια από 250.000€ έως και 6.000.000€, στη βάση τριών πυλώνων:

1. Τεχνητή νοημοσύνη και ανάλυση μεγάλων δεδομένων
2. Τεχνολογίες έξυπνης μεταποίησης
3. Ρομποτική και αυτοματισμοί

Η διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης θα ανέρχεται στους 18 μήνες με δυνατότητα παράτασης 6 μηνών.

Η υποβολή των προτάσεων αναμένεται από 15/9/2022 και για 2 μήνες, οπότε και θα ακολουθήσει η διαδικασία αξιολόγησης.

Υπεύθυνοι επικοινωνίας Θεσσαλονίκης:

Καλαμακίδης Γρηγόρης, 2310 531000, e-mail: kalamakidis@atlantisresearch.gr

Μαρία Κωνσταντίνα Παΐσιου, 2310 531000, e-mail: paisiou@atlantisresearch.gr

4. Ταμείο Εγγυοδοσίας Καινοτομίας

Στόχος του Ταμείου Εγγυοδοσίας Καινοτομίας είναι να στηρίξει τις **καινοτόμες** νεοσύστατες και υφιστάμενες **Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις** (ΜμΕ) οποιασδήποτε νομικής μορφής, που προάγουν την έρευνα και καινοτομία.

Συνδυάζει την παροχή εγγύησης σε δάνειο και επιχορήγηση σε ποσοστό 20% του δανειακού κεφαλαίου, προσφέροντας επενδυτικά δάνεια & κεφάλαια κίνησης, μέσω των Τραπεζών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Συνολικά τα Πιστωτικά Ιδρύματα θα διαθέσουν €140,7 εκατομμύρια.

Δικαιούχοι είναι **Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις κάθε νομικής μορφής** που έχουν συσταθεί έως και το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, οι οποίες:

- Πληρούν τουλάχιστον ένα από τα Κριτήρια Επιλεξιμότητας Καινοτομίας που απαιτούνται για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα.
- Κρίνονται πιστοληπτικά αποδεκτές σύμφωνα με την ισχύουσα πιστωτική πολιτική και της εσωτερικές διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Είναι τραπεζικά ενήμερες (έχουν οφειλή < 90 ημερών) κατά την ημερομηνία της αίτησης.
- Τηρούν διπλογραφικά βιβλία κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στην τράπεζα.

Δεν επιτρέπονται:

- Η αναχρηματοδότηση/αποπληρωμή υφιστάμενου δανεισμού ή πιστωτικών γραμμών,
- Η χρηματοδότηση προγράμματος καταβολής μερισμάτων ή αγοράς μετοχών.

Το **ποσοστό εγγύησης** της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας ανέρχεται στο **80% ανά δάνειο**.

Οι επιλέξιμες επιχειρήσεις, μπορούν να αιτηθούν **επιχορήγηση από 15% έως 20%** επί του ποσού του δανείου όταν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς την επένδυσή τους και πριν ξεκινήσουν την αποπληρωμή του δανειακού κεφαλαίου, βάσει ελέγχου επίτευξης συγκεκριμένων **κριτηρίων καινοτομίας για το 15%** και **ESG κριτηρίων** (Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και Εταιρικής Διακυβέρνησης) **για το επιπρόσθετο 5%**.

Η λήψη της επιχορήγησης θα μειώσει αντίστοιχα το υπόλοιπο του προς αποπληρωμή δανειακού κεφαλαίου τους.

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που σχετίζονται με τον εμπορικό και συναλλακτικό κύκλο και την επέκταση/ανάπτυξη της επιχείρησης, όπως αποτυπώνονται στο επιχειρηματικό σχέδιο υλοποίησης (Business Plan) το οποίο υποβάλλει η επιχείρηση στο Τραπεζικό Ίδρυμα.

Όλες οι δαπάνες, θα πρέπει, να σχετίζονται με την καινοτομία έμμεσα ή άμεσα

και την υλοποίηση αυτής (προϊόν ή υπηρεσία).

Επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες που σχετίζονται με:

1. Επενδυτικές Δαπάνες που περιγράφονται στο επενδυτικό πλάνο της επιχείρησης και σχετίζονται με τον εμπορικό και συναλλακτικό κύκλο και την επέκταση/ανάπτυξη της επιχείρησης
2. Δαπάνες Προμηθευτών
3. Εκπαίδευση και Αμοιβές Προσωπικού για τις ανάγκες υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου
4. Εργοδοτικές Εισφορές
5. Αμοιβές Τρίτων
6. Ενοίκια
7. Αναλώσιμα που αφορούν την συγκεκριμένη επενδυτική πρόταση
8. Κεφάλαιο κίνησης για ενίσχυση των λειτουργικών δαπανών της επιχείρησης, σχετιζόμενες πάντα με το επενδυτικό πλάνο που έχει κατατεθεί και αφορούν και δαπάνες σε έρευνα και καινοτομία πάντα βάσει παραστατικών τιμολογίων
9. Δαπάνες marketing
10. ΦΠΑ (ανακτήσιμος ή μη)

Το ύψος του δανείου κυμαίνεται από **25.000€ έως 400.000€**. Η διάρκειά του ανέρχεται **έως και 10 έτη**, ενώ δίνεται η δυνατότητα **περιόδου χάριτος από 1 έως 3 έτη**.

Εξασφαλίσεις:

- Για ποσά δανείου από **25.000 έως 50.000€ λαμβάνονται μόνο ενοχικές εξασφαλίσεις.**
- Για ποσά δανείου άνω των 50.000€ είναι δυνατόν να λαμβάνονται και πρόσθετες καλύψεις. Σε περίπτωση λήψης εμπράγματων εξασφαλίσεων, αυτές **δεν θα ξεπερνούν το 20% του δανείου**, ενώ σε κάθε περίπτωση **απαγορεύεται η προσημείωση μόνιμης και μοναδικής κατοικίας**

Αφορά δάνεια που θα εκταμειευτούν έως και την **31^η/ 12/2025**.

Υπεύθυνοι επικοινωνίας Θεσσαλονίκης:

Καλαμακίδης Γρηγόρης, 2310 531000, e-mail: kalamakidis@atlantisresearch.gr

Μαρία Κωνσταντίνα Παΐσιου, 2310 531000, e-mail: paisiou@atlantisresearch.gr

5. Ενίσχυση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Ανακοινώθηκε η 13^η τροποποίηση της πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικών σχεδίων στη δράση «Ενίσχυση της ίδρυσης και λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» του Ε,Π, «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014-2020.

Σύμφωνα με αυτή, η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους σαράντα οκτώ (48) μήνες και εκατό τριάντα δύο (132) ημέρες συνολικά από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση που προθεσμία ορισθείσα κατά τα ανωτέρω λήγει σε μη εργάσιμη ημέρα, αυτή παρατείνεται μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα. Όταν με βάση την ανωτέρω ορισθείσα χρονική διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών έργων η προβλεπόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου είναι μεταγενέστερη από την 31-12-2023, τότε ορίζεται ως καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης η 31-12-2023.

Επισημαίνεται ότι οι απαιτούμενες άδειες για την υλοποίηση του Επενδυτικού Σχεδίου (π.χ. άδεια δόμησης) απαιτείται να έχουν εκδοθεί μέχρι και την πρώτη (1η) εκταμίευση δημόσιας επιχορήγησης (εξαιρούμενης της προκαταβολής).

Υπεύθυνοι επικοινωνίας Θεσσαλονίκης:

Καλαμακίδης Γρηγόρης, 2310 531000, e-mail: kalamakidis@atlantisresearch.gr

Μαρία Κωνσταντίνα Παϊσιου, 2310 531000, e-mail: paisiou@atlantisresearch.gr